

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Catholic Faculty of Theology – University of Zagreb

Međunarodni znanstveni simpozij

DIJAKONIJA

i Crkva koja služi

u sklopu institucionalnog istraživačkog projekta *Kršćansko djelovanje u Crkvi i društvu kao čimbenik suodgovornosti i kohezije (CRODUCIK)*

International Scientific Symposium

DIAKONIA

and the Church that Serves

as part of the institutional research project *Christian Action in the Church and Society as a Factor of Co-responsibility and Cohesion (CRODUCIK)*

Zagreb, Vlaška 38, 19. lipnja 2026.

Zagreb, 38 Vlaška Street, 19 June 2026

KNJIŽICA SAŽETAKA

BOOK OF ABSTRACTS

SUORGANIZATORI / CO-ORGANIZERS:

Cologne University
of Catholic Theology

Theological-Catechetical Institute,
University of Mostar

Programski odbor

Prof. dr. sc. Ana Thea Filipović, predsjednica
Prof. dr. sc. Nikola Vranješ
Prof. dr. sc. Josip Šimunović
Doc. dr. sc. Drago Jerebic
Doc. dr. sc. Sebastian Kießig
Dr. sc. Branko Jurić

Organizacijski odbor

Prof. dr. sc. Nikola Vranješ, predsjednik
Prof. dr. sc. Ana Thea Filipović
Izv. prof. dr. sc. Denis Barić
Marko Vuković, lic. theol.
Sani Gilja, lic. theol.

Programme Committee

Prof. Ana Thea Filipović, President
Prof. Nikola Vranješ
Prof. Josip Šimunović
Asst. Prof. Drago Jerebic
Asst. Prof. Sebastian Kießig
Branko Jurić, Ph.D.

Organizing Committee

Prof. Nikola Vranješ, President
Prof. Ana Thea Filipović
Assoc. Prof. Denis Barić
Marko Vuković, lic. theol.
Sani Gilja, lic. theol.

Urednici / Editors

Ana Thea Filipović
Nikola Vranješ

Prijevod na engleski / English translation

Emanuel Maloča

Grafičko oblikovanje / Graphic design

Siniša Kolar

UVOD U TEMU SIMPOZIJA

Dijakonija (služenje bližnjima) jedna je od temeljnih zadaća Crkve i nezaobilazno područje njezina djelovanja, uz liturgiju (bogoslužje), martiriju (svjedočenje i naviještanje) i koinoniju (zajedništvo). Dijakonijsko poslanje Crkve proizlazi izravno iz Isusova primjera. On je svojim životom, riječima i djelima pokazao da „nije došao da bude služen, nego da služi“ (Mk 10, 45). Zato dijakonija nije dodatna aktivnost, već bitna sastavnica identiteta i prakse Crkve.

U središtu dijakonijskog ili socijalnog djelovanja kao službe ljubavi je ljudska osoba i njezino dostojanstvo, koje proizlazi iz Božjeg čina stvaranja i otkupljenja. U suvremenom društvu, gdje je ljudska osoba tako često izložena različitim oblicima ugroze i manipulacije, očita je potreba zaštite njezina dostojanstva i njezinih prava. Zadaća je Crkve braniti i promicati dostojanstvo svih ljudi, osobito najranjivijih (siromašnih, bolesnih, djece, mladih, starijih, stranaca, osoba s invaliditetom i svih koji su na bilo koji način marginalizirani ili zaboravljeni). Briga za takve skupine pokazuje razinu odgovornosti kršćanske zajednice kao i humanosti društva.

U tom kontekstu treba iznova osvijestiti važnost kršćanske zajednice kao temeljnog mjesta ostvarivanja dijakonije i socijalnog pastorala. Župe kao otvorene i aktivne zajednice služe ne samo dobrobiti osoba unutar zajednice, nego djeluju i u svojoj okolini, izvan kruga vlastitih članova, kroz različite oblike pomoći i angažmana. Dijakonija odjelotvorično vjeru kršćana i čini je vidljivom, a ujedno sprječava getoizaciju Crkve, više je otvarajući prema društvu i aktivnijem sudjelovanju u javnom životu u duhu Isusovih načela oslobođenja i promicanja ranjivih i potrebitih svake vrste.

Temeljne vrijednosti i perspektive dijakonijskog djelovanja obuhvaćaju:

- promicanje uključivosti i poštovanje dostojanstva svake osobe,
- njegovanje kulture pomaganja,
- motiviranje, traženje, angažiranje i praćenje dragovoljaca (volontera),
- podršku skupinama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini,
- prepoznavanje marginaliziranih osoba i skupina te pružanje odgovarajuće podrške i pratnje,

- brigu oko javne vidljivosti crkvene dijakonijske aktivnosti,
- pružanje podrške karitativnim i misijskim organizacijama.

Nakana je ovog simpozija teološki osvjetliti značenje dijakonije kao jedne od četiriju temeljnih funkcija Crkve u povezanosti sa sinodalnim razumijevanjem Crkve i obnovljenim propitivanjem njezina služenja u društvu. Organiziranje simpozija u okviru institucionalnog istraživačkog projekta Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 'Kršćansko djelovanje u Crkvi i društvu kao čimbenik suodgovornosti i kohezije' (CRODUCIK) izravno ga smješta u ozračje teološko-praktičnog istraživanja dijakonijskog služenja Crkve u svjetlu povezanosti suodgovornog djelovanja u samoj Crkvi i utjecaja tog djelovanja na dobrobit i koheziju društva.

Simpozij omogućuje daljnje znanstveno usavršavanje istraživačkog tima projekta CRODUCIK kao i svih zainteresiranih sudionika te predstavljanje dijela rezultata koji su do sada postignuti u sklopu projektnih aktivnosti. Time ovaj događaj izravno omogućuje ostvarivanje nekoliko bitnih ciljeva spomenutog projekta. To prije svega uključuje cilj predstavljanja do sada ostvarenih dosegâ u analizi crkvenih dokumenata i znanstvene literature vezane za pod teme projekta, potom cilj djelomičnog predstavljanja istraženog i utvrđenog utjecaja suodgovornog djelovanja kršćana iz konteksta crkvene zajednice na koheziju društva, zatim cilj prepoznavanja i kritičkog prosuđivanja aktivnosti župne zajednice s posebnim osvrtom na aktivnosti vezane za suodgovornost i sinodalnost te njihove odjeke na lokalnu društvenu sredinu, cilj djelomičnog predstavljanja rezultata istraživanja trenutnog stanja i mogućnosti unaprjeđenja djelovanja u području karitasa i župne kateheze, te cilj kritičkog propitivanja mogućnosti duhovno-psihološke podrške i savjetovanja osoba i obitelji u kriznim situacijama. Pored pridonošenja ključnim ciljevima projekta, simpozij omogućuje i brojne znanstvene uvide u suvremena interdisciplinarna istraživanja niza drugih tema u kojima se očituju odjeci kršćanskog angažmana i svjedočenja u društvenoj i kulturnoj sredini.

Ana Thea Filipović i Nikola Vranješ

INTRODUCTION TO THE THEME OF THE SYMPOSIUM

Diakonia (service to others) constitutes one of the Church's fundamental responsibilities and an indispensable dimension of its mission, together with liturgy (worship), martyria (witness and proclamation), and koinonia (communion). The Church's diaconal mission arises directly from the example of Jesus Himself. Through His life, His words, and His deeds, He showed that He "did not come to be served, but to serve" (Mark 10:45). Diakonia is therefore not an additional activity, but an essential component of the Church's identity and practice.

At the core of diaconal or social action as a ministry of charity stands the human person and the dignity proper to every individual, deriving from God's act of creation and redemption. In contemporary society, where the human person is so often exposed to various forms of threat and manipulation, the need to protect human dignity and fundamental rights is clearly evident. It is the task of the Church to defend and promote the dignity of all people, particularly the most vulnerable: the poor, the sick, children, young people, the elderly, foreigners, persons with disabilities, and all those who are in any way marginalised or forgotten. Concern for such groups reveals both the degree of responsibility within the Christian community and the level of humanity present within society.

Within this context, it is necessary to reaffirm the importance of the Christian community as the fundamental setting for the exercise of diakonia and social pastoral ministry. As open and active communities, parishes serve not only the wellbeing of those within the community itself, but also operate within the broader social environment, through various forms of assistance and commitment beyond the boundaries of the community itself. Diakonia makes the faith of Christians tangible and visible, while simultaneously preventing the ghettoisation of the Church by opening it more fully to society and encouraging more active participation in public life in accordance with Jesus' principles of liberation and the promotion of all who are vulnerable and in need.

The fundamental values and perspectives of diaconal activity include:

- promoting inclusiveness and respect for the dignity of every human person,

- fostering a culture of solidarity,
- encouraging the identification, engagement, and support of volunteers,
- providing support to groups at the local, regional, and national levels,
- recognising marginalised persons and groups and offering them appropriate support and accompaniment,
- ensuring the public visibility of the Church's diaconal activity,
- providing support to charitable and missionary organisations.

The aim of this symposium is to provide a theological reflection on the meaning of diakonia as one of the four fundamental functions of the Church, in relation to a synodal understanding of the Church and a renewed consideration of its service within society. The organisation of the symposium within the institutional research project of the Catholic Faculty of Theology of the University of Zagreb, titled *Christian Action in the Church and Society as a Factor of Co-responsibility and Cohesion (CRODUCIK)*, places it directly within the framework of theological and practical research into the Church's diaconal ministry in light of the interconnection between co-responsible action within the Church itself and the influence of such action on the wellbeing and cohesion of society.

The symposium provides an opportunity for the further scholarly development of the CRODUCIK project team, as well as of all interested participants, and for the presentation of some of the results achieved thus far within the scope of the project activities. And that is how the symposium also directly contributes to the achievement of several important objectives of the aforementioned project. This primarily entails the objective of presenting the achievements thus far attained in the analysis of Church documents and scientific literature connected with the project subthemes, followed by the objective of partially presenting the studied and established effects of the co-responsible engagement of Christians within the context of the Church community on social cohesion, as well as the objective of recognising and critically evaluating the activities of parish communities, with particular attention given to activities related to co-responsibility and synodality and their resonance within the local social milieu, the objective of partially presenting the

findings of research into the current condition and possibilities for the advancement of activities in the areas of Caritas and parish catechesis, and the objective of critically reflecting upon the possibilities of spiritual and psychological support and counselling for persons and families facing crisis situations. Besides contributing to the principal objectives of the project, the symposium also offers numerous academic insights into contemporary interdisciplinary research concerning a variety of other themes in which the influence of Christian engagement and witness within society and culture is manifested.

Ana Thea Filipović and Nikola Vranješ

Program

9:00	Uvod i pozdravi
	Moderatorica prvog bloka predavanja i rasprave: prof. dr. sc. Veronika Nela Gašpar
9:15	Dušobrižništvo i duhovno praćenje kao oblik dijakonije: primjer dragovoljaca Caritasa doc. dr. sc. Sebastian Kießig
9:45	Brižna zajednica: institucionalno delegiranje ili svakodnevno služenje? izv. prof. dr. sc. Denis Barić
10:05	Etika skrbi i briga za opće dobro prof. dr. sc. Aleksandra Golubović
10:25	Rasprava
	Moderatorica drugog bloka predavanja i rasprave: prof. dr. sc. Blaženka Valentina Mandarić
10:45	Ekumenska i međureligijska dimenzija dijakonijske duhovnosti dr. sc. Branko Jurić
11:15	Intersubjektivnost: autonomija, ovisnost i ranjivost doc. dr. sc. Drago Jerebic
11:35	Izgradnja struktura sudjelovanja, suodgovornosti i djelatne vjere u mjesnim Crkvama Sani Gilja, prof.
11:55	Rasprava
12:15	Pauza i osvježenje
	Moderator trećeg bloka predavanja i rasprave: Tomislav Buntak, prof.
12:40	Pastoralni rad s radnicima migrantima u Hrvatskoj u svjetlu „Pastoralnih smjernica za međukulturalne migracije“ prof. dr. sc. Josip Šimunović
13:00	Digitalno pastoralno služenje – suvremeni izazovi i mogućnosti unaprjeđenja prof. dr. sc. Nikola Vranješ
13:20	Dijakonija Crkve i suvremene perspektive sudjelovanja žena u đakonskoj službi prof. dr. sc. Ana Thea Filipović
13.40	Rasprava
14.00	Zatvaranje simpozija

Programme

9:00	Introduction and Welcome Addresses
Moderator of the first block of lectures and discussion: Prof. Veronika Nela Gašpar	
9:15	Pastoral Ministry and Spiritual Accompaniment as an Expression of Diakonia: The Example of Caritas Volunteers Asst. Prof. Sebastian Kießig
9:45	A Caring Community: Institutional Delegation or Everyday Ministry? Assoc. Prof. Denis Barić
10:05	The Ethics of Care and Responsibility for the Common Good Prof. Aleksandra Golubović
10:25	Discussion
Moderator of the second block of lectures and discussion: Prof. Blaženka Valentina Mandarić	
10:45	The Ecumenical and Interreligious Dimension of Diaconal Spirituality Branko Jurić, Ph.D.
11:15	Intersubjectivity: Autonomy, Dependence, and Vulnerability Asst. Prof. Drago Jerebic
11:35	Building Structures of Participation, Co-responsibility, and Active Faith in Local Churches Sani Gilja, prof.
11:55	Discussion
12:15	Refreshment break
Moderator of the third block of lectures and discussion: Tomislav Buntak, prof.	
12:40	Pastoral Work with Migrant Workers in Croatia in the Light of the <i>Pastoral Orientations on Intercultural Migrant Ministry</i> Prof. Josip Šimunović
13:00	Digital Pastoral Ministry: Contemporary Challenges and Possibilities for Enhancement Prof. Nikola Vranješ
13:20	Diakonia of the Church and Contemporary Perspectives on Women's Participation in the Diaconate Prof. Ana Thea Filipović
13.40	Discussion
14.00	Closing Remarks and Conclusion of the Symposium

SAŽECI / ABSTRACTS

Doc. dr. sc. Sebastian Kießig

Dušobrižništvo i duhovno praćenje kao oblik dijakonije: primjer dragovoljaca Caritasa

Caritas kao udruga prošao je jedinstven razvoj u njemačkim biskupijama: nakon dugog čekanja da ga prihvate njemački biskupi, Caritas je najprije u Zapadnoj Njemačkoj, a sada i u cijeloj Njemačkoj, postao važan partner u pružanju javnih usluga. Istodobno, Caritas se u očima javnosti percipira prilično drugačije od same Crkve. Paralelno s tim, temeljna pastoralno-teološka praksa služenja često se “delegira” udruzi Caritas i – posebno – volonterskim strukturama Caritasa. Poseban razvoj Caritasa kao udruge postavlja pitanja o ljudima koji volontiraju za Caritas u Njemačkoj; koje su njihove vjerske motivacije; pronalaze li u Caritasu oblik “kućne crkve” te Može li Crkva iz volonterskog rada u karitativnom smislu izvući zaključke o vlastitom pastoralnom razvoju?

Gljučne riječi: Njemački Caritas kao organizacija, Caritas u odnosu prema Crkvi i društvu, imenovanje volontera Caritasa, religijska motivacija za socijalni i karitativni rad, duhovno praćenje.

Asst. Prof. Sebastian Kießig

Pastoral Ministry and Spiritual Accompaniment as an Expression of Diakonia: The Example of Caritas Volunteers

As an organisation, Caritas has followed a distinctive path of development within the German dioceses: after a lengthy wait for recognition by the German bishops, Caritas first emerged as a significant partner in the provision of public services in West Germany and subsequently throughout Germany as a whole. At the same time, public perception of Caritas differs considerably from that of the Church itself. Concurrently, the fundamental pastoral-theological practice of service is often “entrusted” to the Caritas organisation and, above all, to Caritas volunteer structures. The distinctive development of Caritas as an association raises questions regarding individuals who volunteer for Caritas in Germany: What are the religious motivations underlying their engagement? Do they perceive Caritas as a form of “domestic church”? Can the Church draw lessons for its own pastoral development from volunteer work in the charitable sphere?

Keywords: German Caritas as an association, Caritas in relation to the Church and society, the appointment of Caritas volunteers, religious motivation for social and charitable work, spiritual accompaniment.

Izv. prof. dr. sc. Denis Barić

Brižna zajednica: institucionalno delegiranje ili svakodnevno služenje?

Brojni su izazovi suvremenog doba koji, između ostaloga, utječu i na odgoj i obrazovanje, odnosno na razvoj čovjeka. Potonji se izazovi istodobno reflektiraju i na djelovanje institucija koje imaju ključnu ulogu u odgoju i obrazovanju čovjeka – obitelj, Crkvu, školu i društvo u cjelini – čime se dodatno potvrđuje njihova međusobna povezanost i suodgovornost. Da bi navedene institucije odgovorile na suvremene izazove, nužno im je nadilaziti redukcionističko shvaćanje odgoja i obrazovanja kao pukog prijenosa znanja, nadilaziti delegiranje odgovornosti s pojedinih institucija na druge čimbenike i razvijati praksu ljudskih odnosa u kojoj osoba aktivno sudjeluje u vlastitom razvoju, prepoznajući u institucijama prostor podrške, pozitivne uzore i brižne odnose. Imajući pred sobom temeljnu ljudsku potrebu za pripadanjem i zajedništvom, brižna se zajednica može razumjeti kao konkretan odgojno-društveni izraz kršćanske *koinonije*, odnosno zajedništva koje nadilazi puku pripadnost te se ostvaruje u svakodnevnom služenju (*dijakoniji*), uzajamnoj skrbi i odgovornosti za drugoga.

Ključne riječi: Crkva, škola, društvena zajednica, brižna zajednica, koinonija, diakonija.

Assoc. Prof. Denis Barić

A Caring Community: Institutional Delegation or Everyday Ministry?

Contemporary society is marked by numerous challenges that, among other consequences, also influence education and formation, namely the development of the human person. Such challenges are also manifested in the work of the institutions that hold a fundamental role in human upbringing and education – the family, the Church, the school, and society in its entirety – thereby reaffirming their mutual connectedness and co-responsibility. If these institutions are to address contemporary challenges, they must overcome a reductionist conception of upbringing and education as the simple transfer of knowledge, move beyond the delegation of responsibility from certain institutions to other factors, and foster a practice of human relationships in which the individual actively participates in personal development, recognising institutions as spaces of support, positive models, and caring relationships. In light of the fundamental human need for belonging and communion, a caring community may be understood as a concrete educational and social manifestation of Christian *koinonia*, that is, a communion which goes beyond mere membership and is realised through everyday service (*diakonia*), mutual concern, and responsibility for others.

Keywords: Church, school, social community, caring community, koinonia, diakonia.

Prof. dr. sc. Aleksandra Golubović

Etika skrbi i briga za opće dobro

U izlaganju će biti riječi o izabranim naglascima iz filozofije odgoja u kojima do izražaja dolaze međuljudski odnosi. Prvenstveno se tu misli na odnose unutar školskog okruženja, dakle one između nastavnika i učenika, i učenika međusobno, ali nisu iz njih isključeni niti ostali odnosi, koji se tiču čovjekovog užeg i šireg okruženja. Preciznije govoreći, približe ćemo se upoznati s etikom skrbi koja se kao teorija pojavila u suvremeno doba, ali ju je moguće primijeniti kako u školskom okruženju, tako i u Crkvi i općenito. Ovu je teoriju osobito nadogradila američka filozofkinja Nel Noddings koja provedbu etike skrbi vidi u četiri ključna elementa: modeliranje, dijalog, praksa, potvrda. Njezina teorija promovira ne samo dobre odnose nego i vrijednosti.

Ključne riječi: etika skrbi, etička dimenzija nastve, odnosi u školi, vrijednosti, opće dobro.

Prof. Aleksandra Golubović

The Ethics of Care and Responsibility for the Common Good

The presentation will address selected aspects of the philosophy of education in which interpersonal relationships assume particular importance. This refers primarily to relationships within the school environment, especially those between teachers and pupils and among pupils themselves, while also encompassing other relationships related to the individual's immediate and wider surroundings. More specifically, the presentation will examine the ethics of care, a theory that emerged in the modern era but can be applied within the school environment, the Church, and society more broadly. This theory was notably advanced by the American philosopher Nel Noddings, who sees the implementation of the ethics of care in four fundamental elements: modelling, dialogue, practice, and affirmation. Her theory fosters not only positive relationships but also the cultivation of values.

Keywords: ethics of care, ethical dimension of teaching, school relationships, values, common good.

Dr. sc. Branko Jurić

Ekumenska i međureligijska dimenzija dijakonijske duhovnosti

Izlaganje promišlja ekumensku i međureligijsku dimenziju dijakonijske duhovnosti polazeći od shvaćanja dijakonije kao bitne sastavnice identiteta i poslanja Crkve. Dijakonijska duhovnost ne odnosi se samo na pojedinačna djela pomoći ili na organizirane oblike socijalnog pastoralna, nego označava evanđeoski način crkvenoga postojanja oblikovan Kristovim služenjem, poštivanjem dostojanstva svake osobe i otvorenosti prema drugome. U ekumenskoj perspektivi ona se očituje kao služenje jedinstvu kršćana, obraćenju srca, pomirenju i zajedničkom svjedočenju evanđelja. U međureligijskoj perspektivi ostvaruje se kao služenje bratstvu i sestrinstvu, miru, pravednosti i općem dobru, pri čemu dijalog s vjernicima drugih religija ne znači odricanje od kršćanskoga identiteta, nego njegovo vjerodostojnije očitovanje u djelotvornoj ljubavi. Izlaganje posebno ističe povezanost duhovnog ekumenizma, kulture susreta i dijakonije dijalogu te pokazuje da ekumenska i međureligijska otvorenost nisu izvanjski dodatak dijakoniji, nego jedna od njezinih nutarnjih dimenzija u pluralnom društvu.

Ključne riječi: dijakonijska duhovnost, međureligijski dijalog, duhovni ekumenizam, kultura susreta, bratstvo i sestrinstvo, dostojanstvo osobe, opće dobro.

Branko Jurić, Ph.D.

The Ecumenical and Interreligious Dimension of Diaconal Spirituality

The presentation explores the ecumenical and interreligious dimension of diaconal spirituality, starting from the understanding of diakonia as a fundamental constituent of the Church's identity and mission. Diaconal spirituality is not limited to individual acts of help or organised forms of social pastoral activity, but represents a Gospel-inspired mode of ecclesial existence formed by Christ's service, reverence for the dignity of every human person, and openness towards others. From an ecumenical perspective, it is manifested as service to the unity of Christians, conversion of heart, reconciliation, and common witness to the Gospel. From an interreligious perspective, it is realised as service to fraternity and sisterhood, peace, justice, and the common good, whereby dialogue with adherents of other religions does not entail the rejection of Christian identity, but rather its more credible expression through active love. The presentation places particular emphasis on the connection between spiritual ecumenism, a culture of encounter, and the diakonia of dialogue, demonstrating that ecumenical and interreligious openness are not merely external additions to diakonia, but one of its inherent dimensions within a pluralistic society.

Keywords: diaconal spirituality, interreligious dialogue, spiritual ecumenism, culture of encounter, fraternity and sisterhood, human dignity, the common good.

Doc. dr. sc. Drago Jerebic

Intersubjektivnost: autonomija, ovisnost i ranjivost

Intersubjektivnost se razmatra kao ključna dinamika zajedničkog života, koja se ostvaruje u napetosti između autonomije, ovisnosti i ranjivosti unutar župa i kršćanskih zajednica. Zajednica se razumije kao prostor susreta različitih unutarnjih stavova, često obilježenih zaštitnim obrascima poput kontrole, povlačenja ili kritičnosti, koji mogu otežati autentičan susret. Poseban naglasak stavlja se na dijakoniju kao odnos koji nadilazi funkcionalnu pomoć i postaje prostor suosjećajne prisutnosti. Zdrava zajednica ne temelji se na savršenstvu, nego na sposobnosti prihvatanja ranjivosti kao puta prema dubljoj povezanosti. Autonomija se očituje kao odgovorno sudjelovanje, ovisnost kao otvorenost prema drugome, a ranjivost kao mogućnost preobrazbe odnosa. U tom okviru intersubjektivnost omogućuje prijelaz od polarizacija prema dijalogu te otvara prostor za zajednicu koja nije samo organizirana, nego i unutarnje povezana, osjetljiva i uključiva, sposobna za rast, učenje, međusobno povjerenje i trajnu obnovu odnosa.

Ključne riječi: intersubjektivnost, ranjivost, dijakonija, *internal family systems* (unutarnji obiteljski sustavi).

Asst. Prof. Drago Jerebic

Intersubjectivity: Autonomy, Dependence, and Vulnerability

Intersubjectivity is explored as a central dynamic of communal life, manifested in the tension between autonomy, dependency, and vulnerability within parishes and Christian communities. A community is conceived as a space of encounter among differing inner dispositions, often characterised by protective patterns such as control, withdrawal, or criticism, which may obstruct authentic encounter. Particular emphasis is placed on diakonia as a relationship that transcends functional assistance and becomes a space of compassionate presence. A healthy community is not based on perfection, but on the ability to accept vulnerability as a way towards deeper communion. Autonomy is expressed through responsible participation, interdependence through openness to others, and vulnerability through the possibility of relational transformation. Within this framework, intersubjectivity enables a transition from polarisation towards dialogue and opens space for a community that is not merely organised, but also inwardly connected, sensitive, and inclusive, capable of growth, learning, mutual trust, and the enduring renewal of relationships.

Keywords: intersubjectivity, vulnerability, diakonia, internal family systems.

Sani Gilja, prof.

Izgradnja struktura sudjelovanja, suodgovornosti i djelatne vjere u mjesnim Crkvama

Izlaganje promišlja pitanja izgradnje struktura sudjelovanja, suodgovornosti i djelatne vjere u svjetlu ekleziologije zajedništva kao temeljnog okvira za razumijevanje života i poslanja Crkve. Polazeći od saborske vizije Božjega naroda, naglašava se krsno dostojanstvo svih vjernika kao ontološki temelj njihova sudjelovanja u trostrukoj Kristovoj službi. U tom se okviru sudjelovanje, suodgovornost i djelatna vjera razmatraju kao međusobno povezane i konstitutivne dimenzije eklezijalnog zajedništva koje se konkretiziraju u životu mjesne Crkve. Sinodalnost se pritom, shvaćena kao zajednički hod, prepoznaje kao najpotpuniji oblik njihova ostvarenja jer omogućuje da zajedništvo poprimi vidljivu i operativnu formu kroz procese slušanja, razlučivanja i zajedničkog odlučivanja. Izlaganje analizira kako takvo razumijevanje pridonosi preobrazbi pastoralnih struktura u prostore stvarne participacije i suradnje te izgradnji kohezije u uvjetima društvene fragmentacije suvremenog Zapada.

Ključne riječi: sinodalnost, ekleziologija zajedništva, sudjelovanje, suodgovornost, djelatna vjera, pastoralne strukture, mjesna Crkva.

Sani Gilja, prof.

Building Structures of Participation, Co-responsibility, and Active Faith in Local Churches

The presentation reflects on the construction of structures of participation, shared responsibility, and active faith in light of the ecclesiology of communion as the foundational framework for understanding the life and mission of the Church. Drawing upon the conciliar vision of the People of God, emphasis is placed on the baptismal dignity of all believers as the ontological basis of their participation in Christ's three-fold ministry. Within this framework, participation, shared responsibility, and active faith are examined as mutually connected and constitutive dimensions of ecclesial communion realised in the life of the local Church. Synodality, understood as a common journey, is thereby recognised as the most complete expression of these dimensions, as it enables communion to take on a visible and operative form through processes of listening, discernment, and collective decision-making. The presentation examines how such an understanding contributes to the transformation of pastoral structures into spaces of real participation and collaboration and to the strengthening of cohesion amid the social fragmentation of the contemporary West.

Keywords: synodality, ecclesiology of communion, participation, co-responsibility, active faith, pastoral structures, local Church.

Prof. dr. sc. Josip Šimunović

Pastoralni rad s radnicima migrantima u Hrvatskoj u svjetlu *Pastoralnih smjernica za međukulturalne migracije*

Na prostoru i u vremenu u kojem živi i djeluje, Crkva u Hrvatskoj pozvana je čitati znakove vremena. Jedan od vidljivih znakova vremena koji joj se daje na čitanje jesu radnici migranti. Migracije su stvarnost koja obilježava svijet današnjice, a u tom svijetu, Crkva na općoj i mjesnim razinama vrši svoje poslanje dobiveno od Isusa Krista. Migracije danas nisu fenomen ograničen samo na neka područja planeta nego su njima pogođeni svi kontinenti i one sve više poprimaju dramatične razmjere globalnoga pitanja. Cilj je predavanja predstaviti glavne naglaske *Pastoralnih smjernica za međukulturalne migracije* Odsjeka za migrante i izbjeglice Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja iz 2022. godine kao pomoć u radu s radnicima migrantima u Hrvatskoj. *Pastoralne smjernice za međukulturalne migracije* pokušavaju ponuditi prijedloge i vodič za djelovanje koje se mogu izraziti četirima glagolima: *primiti, zaštititi, promicati i integrirati*. Donose se faze konkretnog djelovanja prema migrantima. Svaka faza predstavljena je kroz *izazov* i *odgovore* Katoličke Crkve na spomenuti izazov koji se ostvaruju u konkretno predloženim djelovanjima.

Ključne riječi: radnici migranti, *Pastoralne smjernice za međukulturalne migracije*, kultura susreta, župna zajednica, suosjećajnost, empatija, odgoj i obrazovanje za rad s radnicima migrantima.

Prof. Josip Šimunović

Pastoral Work with Migrant Workers in Croatia in the Light of the *Pastoral Orientations on Intercultural Migrant Ministry*

Within the space and time in which it exists and acts, the Church in Croatia is called to discern the signs of the times. One of the visible signs of the times presented to it for discernment are migrant workers. Migration is a defining reality of the contemporary world, and within this world the Church, at universal and local levels, carries out the mission entrusted to it by Jesus Christ. Today we are seeing a phenomenon of migration which is unprecedented in scale. It is a matter which affects all continents and is becoming an increasingly global reality. The purpose of the presentation is to outline the main emphases of the *Pastoral Orientations on Intercultural Migrant Ministry*, published in 2022 by the Migrants and Refugees Section of the Dicastery for Promoting Integral Human Development, as a resource for ministry with migrant workers in Croatia. The *Pastoral Orientations on Intercultural Migrant Ministry* attempt to provide proposals and guidance for action expressed through four verbs: *welcome, protect, promote, and integrate*. The different stages of concrete engagement with migrants are set forth. Each phase is presented through a particular challenge and the Catholic Church's responses to that challenge, which are expressed in concretely proposed actions.

Keywords: migrant workers, *Pastoral Orientations on Intercultural Migrant Ministry*, culture of encounter, parish community, compassion, empathy, education and formation for work with migrant workers.

Prof. dr. sc. Nikola Vranješ

Digitalno pastoralno služenje: suvremeni izazovi i mogućnosti unaprjeđenja

Digitalno-virtualna dimenzija suvremenog svijeta nezaobilazna je sastavnica gotovo svih aspekata ljudskog života i djelovanja, a time i onog religijskog. I pastoralna praksa Crkve u mnogim svojim oblicima sve više postaje mjestom izražaja bitno obilježenih digitalnim elementima. U ovome predavanju naglasak je na teološko-praktičnom razlučivanju izražajnijih mogućnosti digitalnog pastoralnog služenja danas, ali i značajnijih izazova koji su uočljivi u kontekstu toga djelovanja. Od istraženih mogućnosti djelovanja osobito se ističu one vezane za mogućnosti evangelizacije i katehetske pouke kroz digitalno-virtualno posredovanje, mogućnosti sudjelovanja u duhovno-molitvenim i liturgijskim događajima, mogućnosti prinosa društveno-kulturnom sudjelovanju i dijalogu, mogućnosti primjene UI alata u pastoralu, prinosi ispravnim elementima digitalnog duhovnog izričaja i dr. Od izazova posebice se istražuju pitanje tehnofobije, utjecaja aplikacija i društvenih mreža, tzv. 'influencerizma,' informacijskog nereda te bijega od realnih odnosa, pitanje povezanosti digitalno-virtualnog područja i religijskog fanatizma i fundamentalizma, pitanje digitalno-virtualnog devocionizma i iskrivljenog mističizma, razlomljenog i nekonzistentog evangelizacijskog i katehetskog izričaja u virtualnom prostoru, neke opasnosti UI u odnosu na vjersko područje, te pitanje prikladnog vjerskog digitalnog storytelling-a.

ključne riječi: pastoral, digitalno služenje, umjetna inteligencija (UI), izazov, mogućnost.

Prof. Nikola Vranješ

Digital Pastoral Ministry: Contemporary Challenges and Possibilities for Enhancement

The digital-virtual dimension of the modern world is an inescapable component of almost every aspect of human life and action, including the religious sphere. The Church's pastoral practice, in many of its forms, is likewise becoming increasingly characterised by modes of expression significantly marked by digital elements. This presentation focuses on the theological and practical discernment of the more prominent possibilities of digital pastoral ministry today, together with the more significant challenges evident within this field of activity. Among the examined possibilities, special attention is devoted to opportunities for evangelisation and catechetical teaching through digital and virtual mediation, participation in spiritual, prayerful, and liturgical events, contribution to socio-cultural participation and dialogue, the application of AI tools in pastoral ministry, and the promotion of appropriate forms of digital spiritual expression. Particular attention is given to challenges such as technophobia, the influence of applications and social networks, so-called "influencerism," information disorder and the escape from real relationships, the connection between the digital-virtual sphere and religious fanaticism and fundamentalism, digital devotionalism and distorted mysticism, fragmented and inconsistent forms of evangelising and catechetical expression in virtual spaces, certain risks associated with AI in relation to religion, and the question of appropriate religious digital storytelling.

Keywords: pastoral ministry, digital ministry, artificial intelligence (AI), challenge, possibility.

Prof. dr. sc. Ana Thea Filipović

Diakonia Crkve i suvremene perspektive sudjelovanja žena u đakonskoj službi

U predavanju se izlažu nove perspektive razumijevanja đakonske službe u Crkvi u kontekstu obnove teologije crkvenih službi, a u povezanosti s crkvenom funkcijom dijakonije. Nove pastoralne potrebe u područjima obilježenim rastućom sekularizacijom i osvješćivanje žena u Crkvi kao subjekata crkvenog života pridonijeli su propitivanju o mogućoj revitalizaciji ženskog đakonata u Katoličkoj crkvi u 20. stoljeću. Nova eklesiološka svijest koja je došla do izražaja na II. vatikanskom koncilu te se u punijem smislu razvila nakon Koncila, obilježena je slikom Crkve kao naroda Božjega i zajedništva u Duhu Svetome. Ta slika, koja traži novi izraz i provedbu u aktualnom sinodalnom gibanju, potaknula je i novo teološko promišljanje o đakonatu žena. Suvremene rasprave o đakonatu uključuju revalorizaciju službe dijakonije u Crkvi i utemeljenje đakonata u sakramentalnoj reprezentaciji Krista služitelja u Crkvi koja služi, naglašavajući jednakovrijednost dvaju oblika sakramentalne reprezentacije Krista. Služenje djelima ljubavi (dijakonija) za Crkvu je jednako važno kao i navješćivanje riječi i slavljenje sakramenata te bitno pripada u njezino poslanje i u središte crkvenog djelovanja.

Ključne riječi: dijakonija, temeljna funkcija Crkve, znak Kraljevstva Božjega, obnova teologije đakonata, ženski đakonat.

Prof. Ana Thea Filipović

Diakonia of the Church and Contemporary Perspectives on Women's Participation in the Diaconate

The presentation outlines new perspectives on understanding the diaconal ministry in the Church in the context of the renewal of the theology of ecclesial ministries and in relation to the Church's function of diakonia. Emerging pastoral needs in regions characterised by growing secularisation, along with an increased awareness of women as active subjects of ecclesial life, contributed to questioning the possible revitalisation of the women's diaconate in the Catholic Church in the twentieth century. The new ecclesiological consciousness that came to the fore at the Second Vatican Council and developed more fully in the post-conciliar period is marked by the image of the Church as the People of God and a communion in the Holy Spirit. This vision, which calls for new expression and realisation within the contemporary synodal movement, has also inspired renewed theological reflection on the diaconate of women. Contemporary discussions concerning the diaconate include a revaluation of the ministry of diakonia in the Church and an understanding of the diaconate grounded in the sacramental representation of Christ the Servant within the serving Church, emphasising the equal value of the two forms of sacramental representation of Christ. Service through works of charity (diakonia) is for the Church equally important as proclaiming the Word and celebrating the sacraments, and belongs essentially to its mission and to the very centre of ecclesial action.

Keywords: diakonia, fundamental function of the Church, sign of the Kingdom of God, renewal of the theology of the diaconate, women's diaconate.

○ PREDAVAČIMA / SPEAKER INFORMATION

Denis Barić rođen je 1977. godine i svećenik je Zagrebačke nadbiskupije. Nakon postignutog doktorata iz teologije, sa specijalizacijom iz katehetike, na Papinskom sveučilištu Salesiana u Rimu, od 2012. godine zaposlen je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Trenutno je izvanredni profesor pri Katedri religijske pedagogije i katehetike i predstojnik Instituta religijskih znanosti. Područja njegova istraživačkog interesa su: katolički vjeronauk u školi, župna kateheza kao i formacija vjeroučitelja i kateheta.

Denis Barić was born in 1977 and serves as a priest of the Archdiocese of Zagreb. After obtaining a doctorate in theology with a specialisation in catechetics at the Pontifical Salesian University in Rome, he has been employed at the Catholic Faculty of Theology of the University of Zagreb since 2012. He is currently Associate Professor at the Department of Religious Pedagogy and Catechetics and Head of the Institute for Religious Sciences. His fields of research interest include Catholic religious education in schools, parish catechesis, and the formation of teachers of religious education and catechists.

Ana Thea Filipović redovita je profesorica u trajnom izboru i pročelnica Katedre religijske pedagogije i katehetike na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Članica je nekoliko znanstvenostrukovnih udruga, u kojima je obnašala ili obnaša i vodeće funkcije te članica više uredničkih i znanstvenih vijeća časopisa. Objavila je četiri znanstvene i tri stručne knjige te 80 članaka u znanstvenim časopisima i zbornicima te knjigama. Istražuje teme iz religijske pedagogije i katehetike te praktične teologije.

Ana Thea Filipović is a tenured Full Professor and Head of the Department of Religious Pedagogy and Catechetics at the Catholic Faculty of Theology of the University of Zagreb. She is a member of several academic and professional associations in which she has performed and continues to perform leading functions, and she is also a member of numerous editorial and scientific boards of academic journals. She has published four academic and three professional books, along with 80 articles in academic journals, collected volumes, and books. Her scholarly work explores themes within religious pedagogy, catechetics, and practical theology.

Sani Gilja doktorandica je na poslijediplomskom studiju teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Osnovnoj školi A. Bauera u Vukovaru u zvanju vjeroučitelja-savjetnika. Završila je sveučilišni specijalistički studij pastorala obitelji na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Predavačica je u „Školi za župne suradnike“ Đakovačko-osječke nadbiskupije. Aktivna je vjernica laikinja, udana je i majka je četvero djece.

Sani Gilja is a doctoral candidate in the postgraduate doctoral programme in theology at the Catholic Faculty of Theology of the University of Zagreb. She is employed at A. Bauer Primary School in Vukovar as an adviser-mentor in religious education. She completed a specialist university programme in family pastoral care at the Catholic Faculty of Theology in Đakovo of the Josip Juraj Strossmayer University of Osijek. She also serves as a lecturer at the “School for Parish Collaborators” of the Archdiocese of Đakovo-Osijek. She is an active lay member of the faithful, married, and the mother of four children.

Aleksandra Golubović redovita je profesorica na odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i pročelnica istog Odsjeka. Predaje kolegije Metodika nastave filozofije (priprema studente za nastavnički poziv), Školska praksa, Filozofija odgoja te više izbornih kolegija iz područja filozofije odgoja i filozofije religije. Objavila je tri knjige, više od 50 znanstvenih članaka te skriptu iz Metodike nastave filozofije. Uredila je dva zbornika radova. Sudjelovala na četiri višegodišnja kompetitivna projekta i nekoliko manjih.

Aleksandra Golubović is Full Professor at the Department of Philosophy of the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Rijeka, and Head of the same Department. She teaches courses including Methodology of Philosophy Teaching (which prepares students for the teaching profession), School Practice, Philosophy of Education, and several elective courses in philosophy of education and philosophy of religion. She is the author of three books, more than fifty academic articles, and a course manual in the methodology of teaching philosophy. She has edited two collected volumes of papers. She has participated in four long-term competitive research projects, as well as several smaller projects.

Drago Jerebic habitirao se za područje psihologije religije i pastorala te djeluje kao član Katedre za bračnu i obiteljsku terapiju te psihologiju i sociologiju religije na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani. Predaje i na KBF-u u Đakovu te na fakultetu Alma Mater u Mariboru. Tijekom više od 22 godine psihoterapijskog rada, kao bračni i obiteljski terapeut ostvario je više od 19.000 sati individualne, partnerske i obiteljske terapije, pri čemu se u praksi posebno posvećuje poteškoćama u partnerskim odnosima. Njegov znanstveni i nastavni rad usmjeren je ponajprije na povezivanje teologije i psihologije, osobito u području razumijevanja odnosa, mentalnog zdravlja i duhovnosti.

Drago Jerebic completed his habilitation in the area of the psychology of religion and pastoral studies and is a member of the Department of Marital and Family Therapy and the Psychology and Sociology of Religion at the Faculty of Theology, University of Ljubljana. He also teaches at the Catholic Faculty of Theology in Đakovo and at Alma Mater University in Maribor. Throughout more than twenty-two years of psychotherapeutic practice, he has carried out over 19,000 hours of individual, couple, and family counselling as a marital and family therapist, focusing especially on challenges in partner relationships. His scholarly and teaching work is primarily focused on connecting theology and psychology, especially in the fields of understanding relationships, mental health, and spirituality.

Branko Jurić svećenik je Vrhbosanske nadbiskupije, predavač kolegija iz moralne teologije na Teološko-katehetskom institutu Sveučilišta u Mostaru i ravnatelj Katoličkog školskog centra „sv. Franjo“ u Tuzli. Doktorirao je moralnu teologiju na Akademiji Alfonsiani u Rimu temom „Ekumenski izazovi moralne teologije“ s posebnim osvrtom na doprinos Bernarda Häringa. Od 2021. do 2024. godine bio je vicerektor i v. d. rektora Papinskoga zavoda Campo Santo Teutonico u Vatikanu.

Branko Jurić is a priest of the Archdiocese of Vrhbosna, lecturer in moral theology at the Theological-Catechetical Institute of the University of Mostar, and Head of the Catholic School Centre “St Francis” in Tuzla. He completed his doctoral studies in moral theology at the Alphonsian Academy in Rome with a dissertation on “The Ecumenical Challenges of Moral Theology”, focusing particularly on the contribution of Bernard Häring. From 2021 until 2024, he served as Vice-Rector and interim Rector of the Pontifical Institute Campo Santo Teutonico at the Vatican.

Sebastian Kießig je od 1. travnja 2026. godine docent i pročelnik Katedre pastoralne teologije na Visokoj školi za katoličku teologiju u Kölnu u Njemačkoj. U svom postdoktorskom kvalifikacijskom procesu, koji se odvija na Sveučilištu u Würzburgu, istražuje europske pastoralne teologije i načine suočavanja s migracijama. Od 2021. do 2024. godine obnašao je federalne rukovodeće pozicije u najvećem udruženju volontera Caritasa u Njemačkoj „Caritas-Konferenzen Deutschlands“.

Sebastian Kießig has been Junior Professor and Chair of Pastoral Theology at the Cologne University of Catholic Theology since 1 April 2026. As part of his postdoctoral qualification process at the University of Würzburg, he is researching European pastoral theologies and approaches to migration. From 2021 to 2024, he held federal leadership positions within the *Caritas Conferences of Germany (Caritas-Konferenzen Deutschlands)*, the largest association of Caritas volunteers in Germany.

Josip Šimunović redoviti je profesor u trajnom zvanju i pročelnik Katedre pastoralne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Autor je četiriju znanstvenih teoloških knjiga te više znanstvenih i znanstveno-stručnih radova iz područja pastoralne teologije i religijske pedagogije. Od rujna 2014. do rujna 2020. godine bio je ravnatelj Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu. Pastoralni je suradnik u župi Pohoda Blažene Djevice Marije na zagrebačkom Dolcu. Dva mandata bio je dekan Fakulteta.

Josip Šimunović is a tenured Full Professor and Head of the Department of Pastoral Theology at the Catholic Faculty of Theology of the University of Zagreb. He has authored four scholarly theological books and a number of academic and professional articles in the areas of pastoral theology and religious pedagogy. From September 2014 to September 2020, he served as Director of the Archdiocesan Pastoral Institute in Zagreb. He is a pastoral associate in the Parish of the Visitation of the Blessed Virgin Mary in Zagreb's Dolac district. He served as Dean of the Faculty for two terms.

Nikola Vranješ je redoviti profesor na Katedri pastoralne teologije Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Autor je sedam znanstvenih teoloških knjiga, oko šezdeset znanstvenih te velikog broja stručnih radova iz pastoralne teologije. U dva mandata bio je glavni i odgovorni urednik *Riječkog teološkog časopisa*, a trenutno je izvršni urednik časopisa *Religija i obrazovanje* Instituta religijskih znanosti KBF-a u Zagrebu. Voditelj je institucionalnog istraživačkog projekta KBF-a u Zagrebu *Kršćansko djelovanje u Crkvi i društvu kao čimbenik suodgovornosti i kohezije – CRODUCIK*.

Nikola Vranješ is Full Professor at the Department of Pastoral Theology of the Catholic Faculty of Theology of the University of Zagreb. He has authored seven scholarly theological books and about sixty academic publications, and numerous professional works in pastoral theology. He was Editor-in-Chief of the *Rijeka Theological Journal* (Riječki teološki časopis) for two terms and presently serves as Executive Editor of the journal *Religion and Education* of the Institute for Religious Sciences of the Catholic Faculty of Theology in Zagreb. He is the head of the institutional research project of the Catholic Faculty of Theology in Zagreb titled *Christian Action in the Church and Society as a Factor of Co-responsibility and Cohesion – CRODUCIK*.

ORGANIZATOR / ORGANISER

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
preko institucionalnog istraživačkog projekta
*Kršćansko djelovanje u Crkvi i društvu kao čimbenik
suodgovornosti i kohezije (CRODUCIK)*

CATHOLIC FACULTY OF THEOLOGY, UNIVERSITY OF ZAGREB
through the institutional research project
*Christian Action in the Church and Society
as a Factor of Co-responsibility and Cohesion (CRODUCIK)*
Vlaška 38, 10000 Zagreb, Hrvatska / Croatia
www.kbf.unizg.hr; <https://croducik.kbf.hr>

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Catholic Faculty of Theology – University of Zagreb

CRODUCIK

*Kršćansko djelovanje u Crkvi i društvu kao čimbenik suodgovornosti i kohezije
Christian Action in the Church and Society as a Factor of Co-responsibility and Cohesion*

SUORGANIZATORI / CO-ORGANIZERS

VISOKA ŠKOLA ZA KATOLIČKU TEOLOGIJU U KÖLN
KÖLNER HOCHSCHULE FÜR KATHOLISCHE THEOLOGIE
COLOGNE UNIVERSITY OF CATHOLIC THEOLOGY
Gleueler Str. 262-268, 50935 Köln,
Deutschland / Germany
<https://www.khkt.de>

TEOLOŠKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U LJUBLJANI
TEOLOŠKA FAKULTETA, UNIVERZA V LJUBLJANI
FACULTY OF THEOLOGY, UNIVERSITY OF LJUBLJANA
Poljanska cesta 4, 1000 Ljubljana,
Slovenija / Slovenia
<https://www.teof.uni-lj.si/>

TEOLOŠKO-KATEHETSKI INSTITUT SVEUČILIŠTA U MOSTARU
THEOLOGICAL-CATECHETIC INSTITUTE, UNIVERSITY OF MOSTAR
Nikole Šubića Zrinskog 7, 88000 Mostar,
Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina
<https://tki.sum.ba/>

Cologne University
of Catholic Theology

KÖLNER
HOCHSCHULE
FÜR KATHOLISCHE THEOLOGIE

Faculty of Theology,
University of Ljubljana

TEOLOŠKO-KATEHETSKI
INSTITUT

Theological-Catechetical Institute,
University of Mostar

Sadržaj

Uvod u temu simpozija	3
Program	8
Sažeci	10
Doc. dr. sc. Sebastian Kießig: Dušobrižništvo i duhovno praćenje kao oblik dijakonije: Primjer dragovoljaca Caritasa	10
Izv. prof. dr. sc. Denis Barić: Brižna zajednica: institucionalno delegiranje ili svakodnevno služenje?	11
Prof. dr. sc. Aleksandra Golubović: Etika skrbi i briga za opće dobro	12
Dr. sc. Branko Jurić: Ekumenska i međureligijska dimenzija dijakonijske duhovnosti	13
Doc. dr. sc. Drago Jerebic: Intersubjektivnost: autonomija, ovisnost i ranjivost	14
Sani Gilja, prof.: Izgradnja struktura sudjelovanja, suodgovornosti i djelatne vjere u mjesnim Crkvama	15
Prof. dr. sc. Josip Šimunović: Pastoralni rad s radnicima migrantima u Hrvatskoj u svjetlu Pastoralnih smjernica za međukulturalne migracije	16
Prof. dr. sc. Nikola Vranješ: Digitalno pastoralno služenje: suvremeni izazovi i mogućnosti unaprjeđenja	17
Prof. dr. sc. Ana Thea Filipović: Diakonia Crkve i suvremene perspektive sudjelovanja žena u đakonskoj službi	18
O predavačima	19

Index

Introduction to the Theme of the Symposium	5
Programme	9
Abstracts	10
Asst. Prof. Sebastian Kießig: Pastoral Ministry and Spiritual Accompaniment as an Expression of Diakonia: The Example of Caritas Volunteers	10
Assoc. Prof. Denis Barić: A Caring Community: Institutional Delegation or Everyday Ministry? ..	11
Prof. Aleksandra Golubović: The Ethics of Care and Responsibility for the Common Good ..	12
Branko Jurić, Ph.D.: The Ecumenical and Interreligious Dimension of Diaconal Spirituality	13
Asst. Prof. Drago Jerebic: Intersubjectivity: Autonomy, Dependence, and Vulnerability	14
Sani Gilja, prof.: Building Structures of Participation, Co-responsibility, and Active Faith in Local Churches	15
Prof. Josip Šimunović: Pastoral Work with Migrant Workers in Croatia in the Light of the Pastoral Orientations on Intercultural Migrant Ministry	16
Prof. Nikola Vranješ: Digital Pastoral Ministry: Contemporary Challenges and Possibilities for Enhancement	17
Prof. Ana Thea Filipović: Diakonia of the Church and Contemporary Perspectives on Women's Participation in the Diaconate	18
Speaker Information	19

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Catholic Faculty of Theology – University of Zagreb

19. lipnja
2026.

Međunarodni znanstveni simpozij

International Scientific Symposium

Zagreb,
Vlaška 38

SUORGANIZATORI / CO-ORGANIZERS:

Cologne University
of Catholic Theology

Faculty of Theology,
University of Ljubljana

Theological-Catechetical Institute,
University of Mostar